

Prečišćeni tekst Statuta Centralnog klirinško depozitarnog društva AD Podgorica obuhvata sljedeće propise:

1. Statut Centralnog klirinško depozitarnog društva AD Podgorica („Službeni list CG“, br. 5/21, od 18.01.2021. godine),
2. Odluku o izmjenama i dopunama Statuta Centralnog klirinško depozitarnog društva AD Podgorica („Službeni list CG“, br. 46/22 od 26.04.2022. godine).

S T A T U T

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

1.1. Ovim statutom bliže se uređuje organizacija, poslovanje, prava, obaveze i ovlašćenja organa upravljanja, zastupanje i predstavljanje, kao i druga pitanja od značaja za rad i obavljanje zakonom utvrđene djelatnosti Centralnog klirinško depozitarnog društva a.d. Podgorica (u daljem tekstu: CKDD).

II NAZIV I SJEDIŠTE

Član 2

2.1. Puni naziv društva je Centralno klirinško depozitarno društvo akcionarsko društvo Podgorica.

2.2. Skraćeni naziv glasi "Centralno klirinško depozitarno društvo a.d. Podgorica" ili "CKDD".

2.3. U komunikaciji sa inostranstvom CKDD koristi naziv koji na engleskom jeziku glasi Central Securities Depository and Clearing Company of Montenegro, ili skraćeno CSD&CC-Montenegro.

2.4. Sjedište CKDD-a je u Podgorici, ulica Svetlane Kane Radević bb.

2.5. Sjedište CKDD-a može se promijeniti odlukom Odbora direktora.

Član 3

3.1. CKDD ima službeni pečat, štambilj i logo koji sadrži naziv i sjedište CKDD-a.

3.2. Izgled, rukovanje i upotreba pečata, štambilja i logo-a uređuje se posebnim opštim aktom CKDD-a.

3.3. CKDD ima adresu za prijem elektronske pošte: info@ckdd.me.

3.4. E-mail adresa iz tačke 3.3. ovog člana se registruje u CRPS.

3.5. Kada CKDD posluje elektronskim putem dužno je da koristi elektronski pečat.

III DJELATNOST

Član 4

4.1. Djelatnost CKDD-a je vođenje registra dematerijalizovanih hartija od vrijednosti (u daljem tekstu: Registar) u skladu sa Zakonom i propisima i aktima kojima se uređuje način vođenja dematerijalizovanih hartija od vrijednosti (u daljem tekstu: HOV), obavljanje usluga koje se odnose na promet HOV, čime se unapređuje i razvija tržište kapitala u Crnoj Gori i omogućava učesnicima tržišta kapitala pravilan, pouzdan, brz i efikasan obračun i plaćanje pri trgovanju HOV u kom pravcu je CKDD dužno i ovlašćeno da preuzima sve mjere i poslove koji su korisni i nužni za ostvarivanje i unapređivanje njegove zakonomjerne funkcije, namjene i svrhe.

4.2. CKDD obavlja sljedeće poslove, u skladu sa Zakonom:

- 1) vodi registrar HOV;
- 2) upravlja sistemom kliringa i saldiranja transakcija zaključenih na regulisanom tržištu, multilateralnoj trgovačkoj platformi (u daljem tekstu: MTP) i organizovanoj trgovačkoj platformi (u daljem tekstu: OTP) ili izvan regulisanog tržišta, MTP-a i OTP-a;
- 3) vodi sistem saldiranja kao agent za saldiranje iz člana 396 Zakona;
- 4) određuje jedinstvene identifikacione oznake HOV koje su upisane u Registar;
- 5) otvara i vodi račune HOV i izdaje potvrde o stanju na računima;
- 6) vrši upis u vezi sa izdavanjem, prestankom ili zamjenom HOV;
- 7) upisuje prenos HOV sa jednog računa na drugi;
- 8) vrši upis, promjenu ili brisanje prava trećih lica na HOV i drugim pravnim poslovima čiji su predmet HOV;
- 9) učestvuje u radu i saraduje sa međunarodnim oraganizacijama koje se bave poslovima registracije, kliringa i saldiranja;
- 10) pruža usluge u vezi sa korporativnim aktivnostima emitentata HOV;
- 11) obavlja poslove u vezi sa preuzimanjem akcionarskih društava;
- 12) druge poslove u skladu sa Zakonom.

4.3. Pored poslova iz tačke 4.2. ovog člana, CKDD može da obavlja i poslove:

- 1) u vezi sa isplatama i drugim prinosima iz HOV i drugih finansijskih instrumenata;
- 2) pružanje usluga organizovanja glasanja na skupštini akcionara.

4.4. Poslove organizovanja vanberzanskog tržišta (u daljem tekstu: OTC) i upravljanja sistemom kliringa i saldiranja transakcija zaključenih na OTC-u, CKDD može obavljati uz prethodno dobijenu dozvolu Komisije za tržište kapitala (u daljem tekstu: Komisija).

4.5. CKDD ne smije da povjeri obavljanje poslova iz tačaka 4.2. i 4.3. ovog člana bez prethodne saglasnosti Komisije.

4.6. Aktivnosti koje obavlja CKDD razvrstane su u Klasifikaciji djelatnosti pod sljedećim šiframa:

66.19 Ostale pomoćne djelatnosti u pružanju finansijskih usluga, osim osiguranja i penzijskih fondova - obuhvata: pomoćne djelatnosti u finansijskom posredovanju, na drugom mjestu nepomenute: - obradu finansijskih transakcija, kliring i saldiranje, uključujući transakcije obavljene kreditnim karticama - usluge investicionog konsaltinga i druge pomoćne usluge u vezi sa investicionim bankarstvom - usluge hipotekarnih konsultanata i brokera - usluge povjerenika, fiducijarne i kastodi usluge na bazi provizije ili ugovorene naknade, bez investicionog (portfolio) upravljanja - obrada, kliring i saldiranje transakcija sa hartijama od vrijednosti (klirinške kuće za hartije od vrijednosti)

66.1 Pomoćne djelatnosti u pružanju finansijskih usluga, osim osiguranja i penzijskih fondova - obuhvata: obezbjeđivanje fizičkog ili elektronskog mjesta za olakšavanje kupovine i prodaje akcija, opcija, obveznica ili robnih zapisa.

63.11 Obrada podataka, smještanje aplikacija i pružanje aplikativnih usluga i sl.- obuhvata: aktivnosti obezbjeđenja infrastrukture za smještanje aplikacija i pružanje aplikativnih usluga, usluge obrade podataka i s njima povezane aktivnosti - specijalizovane djelatnosti smještanja aplikacija kao što je smještanje aplikacija na internetu (web hosting), multimedijalni servisi ili pružanje aplikacijskih usluga, omogućavanje korišćenja vremenski ograničenog (time-sharing) resursa centralnog kompjutera od strane korisnika - djelatnost cjelokupne obrade podataka koje dostavlja korisnik i izrade specijalizovanih izvještaja na bazi podataka nabavljenih od klijenata, kao i unosenje podataka.

Član 5

5.1. U svom poslovanju CKDD je dužno da informacioni sistem i podatke kojima raspolaže zaštititi od neovlašćenog pristupa, izmjena i gubitaka, da primjenjuje postupke kojima obezbjeđuje efikasno i uredno vođenje Registra, obezbijedi povjerljivost svih informacija sadržanih u Registru i ne omogući nijednom drugom licu uvid u informacije iz Registra ili vezane za Registar, osim u slučajevima utvrđenim pozitivnim propisima.

5.2. Odlukom Odbora direktora propisuju se pravila kojima se uređuje zaštita od neovlašćenog pristupa, izmjene i gubitka podataka, kao i pravila koja se odnose na čuvanje povjerljivosti i tajnosti podataka iz tačke 5.1. ovog člana.

IV PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI

Član 6

6.1. U pravnom prometu sa trećim licima CKDD nastupa u svoje ime i za svoj račun.

6.2. CKDD za svoje obaveze prema trećim licima odgovara cjelokupnom svojom imovinom.

6.3. Akcionari ne odgovaraju za obaveze CKDD-a.

6.4. Odluke Skupštine akcionara, Odbora direktora, izvršnog direktora ili sekretara CKDD-a su obavezujuće prema trećim licima i u slučaju da izlaze izvan okvira propisane djelatnosti.

6.5. Izvršni direktor, članovi odbora direktora, zastupnici, prokuristi, revizor i likvidacioni upravnik dužni su da u izvršavanju obaveza postupaju savjesno i sa pažnjom dobrog privrednika, odnosno u interesu CKDD kao cjeline, u skladu sa zakonom.

6.6. Ako pored znanja, vještine i iskustva iz tačke 6.5. ovog člana, lice iz tačke 6.5. ovog člana posjeduju dodatna specifična znanja, vještine ili iskustvo, ista se uzimaju u obzir prilikom ocjene stepena pažnje koju je trebalo da pokaže (pažnja dobrog stručnjaka).

6.7. Akcionari koji posjeduju značajno učešće u osnovnom kapitalu društva i akcionar koji je kontrolni član društva u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje privrednih subjekata, Izvršni direktor, članovi odbora direktora, zastupnici, prokuristi, revizor i likvidacioni upravnik imaju obavezu prijavljivanja ličnog interesa, izbjegavanja sukoba interesa, čuvanja poslovne tajne i poštovanja zabrane konkurencije, u skladu sa zakonom.

V ZASTUPANJE

Član 7

7.1. CKDD zastupa i potpisuje predsjednik Odbora direktora i Izvršni direktor, svaki u granicama svojih ovlaštenja utvrđenih ovim Statutom i odlukom Odbora direktora.

7.2. Pri preduzimanju pravnih radnji u ime i za račun CKDD Izvršni direktor je dužan da obezbijedi potpis predsjednika Odbora direktora, u skladu sa posebnim aktom o potpisivanju u CKDD.

7.3. Za vrijeme odsutnosti ili u slučaju spriječenosti Izvršnog direktora iz tačke 7.1. ovog člana, CKDD predstavlja i zastupa predsjednik Odbora direktora CKDD i/ili drugo lice po ovlaštenju Odbora direktora CKDD.

7.4. Izvršni direktor može, uz potpis predsjednika Odbora direktora, ovlastiti drugo lice za zaključenje određenih ugovora i preduzimanje drugih pravnih radnji.

7.5. Ovlaštenje dato punomoćniku iz tač. 7.4. ovog člana može biti isključivo specijalno, za određeni posao ili vrstu posla ili pravnu radnju.

7.6. Odbor direktora može za obavljanje pojedinih poslova iz svoje nadležnosti, osim poslova iz člana 22.2. ovog statuta, dati ovlaštenje članu Odbora direktora, izvršnom direktoru, sekretaru ili članu menadžmenta.

7.7. Način potpisivanja poslovne dokumentacije i lica koja su ovlašćena za potpis pojedinih poslovnih dokumenata, bliže se uređuju pravilnikom o potpisivanju poslovne dokumentacije koji donosi Odbor direktora CKDD.

7.8. Osim zastupnika CKDD iz tačke 7.1. ovog člana, zastupnici CKDD mogu biti i lica koja su aktom Odbora direktora CKDD ovlašćena da zastupaju CKDD i koja su registrovana u CRPS.

7.9. Zastupnik privrednog društva dužan je da zastupa društvo u granicama ovlaštenja za zastupanje utvrđenim zakonom, osnivačkim aktom, ovim statutom ili drugim aktom društva i odgovoran je za štetu nastalu prekoračenjem ovlaštenja, u skladu sa zakonom.

VI ORGANIZACIJA

Član 8

8.1. CKDD obavlja poslove u svom sjedištu.

8.2. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta, utvrđuje se naziv organizacionih djelova, poslovi koji se obavljaju, ukupni broj izvršilaca i broj izvršilaca u pojedinim organizacionim djelovima.

VII KAPITAL I PROMJENE KAPITALA

Član 9

9.1. Novčani dio kapitala CKDD-a iznosi 750.000,00 EUR (sedamstotinapedesethiljada eura) i podijeljen je na 586.749 običnih akcija.

9.2. Nominalna vrijednost jedne obične akcije iznosi 1,27822975 EUR.

Član 10

10.1. Kapital CKDD-a povećava se izdavanjem novih akcija, odlukom Skupštine akcionara.

10.2. Odluku o povećanju osnovnog kapitala Skupština akcionara donosi većinom glasova, pod uslovom da Skupštini akcionara prisustvuju predstavnici akcionara koji imaju najmanje 2/3 akcija.

10.3. Skupština akcionara može svojom odlukom koja je donijeta dvotrećinskom većinom prisutnih ili zastupanih akcionara ili putem glasačkih listića, da ovlasti Odbor direktora da u određenom roku donese odluku o emisiji akcija. Odlukom Skupštine akcionara utvrđuje se iznos odobrenog povećanja kapitala i rok do kog važi ovlašćenje, koji ne može biti duži od 5 godina od dana donošenja odluke na Skupštini akcionara. Odobrenje za povećanje kapitala može se produžiti odlukom Skupštine akcionara, više puta na period od 5 godina po svakom odobrenju.

10.4. Odluka Skupštine akcionara koja obavezuje sve ili samo neke akcionare CKDD na dodatne uloge u CKDD ne može se donijeti bez saglasnosti svih akcionara.

Član 11

11.1. Osnovni kapital društva može se smanjiti na osnovu odluke Skupštine akcionara, za koju su glasali akcionari koji predstavljaju dvije trećine glasova akcionara prisutnih lično ili putem zastupnika, odnosno preko glasačkih listića.

11.2. Obavještenje o sazivanju skupštine sadrži razloge smanjivanja osnovnog kapitala, kao i način na koji će se izvršiti smanjivanje osnovnog kapitala.

11.3. Osnovni kapital društva ne može se smanjiti ispod iznosa minimalnog osnivačkog kapitala utvrđenog zakonom.

Član 12

12.1. Akcije CKDD-a glase na ime i svaka akcija daje pravo na jedan glas.

12.2. Ako se akcije CKDD-a vode na kastodi računu, kastodi račun mora da glasi na ime.

12.3. Svako fizičko ili pravno lice ili povezano lice, koje namjerava da stekne, odnosno poveća, direktno ili indirektno, kvalifikovano učešće u CKDD-u, na način da procenat akcija sa pravom glasa ili učešća u kapitalu dostigne ili pređe 20%, 30% ili 50% učešća u kapitalu CKDD-a, dužno je da prethodno dobije saglasnost Komisije.

12.4. Svako fizičko ili pravno lice dužno je da prije direktnog ili indirektnog otuđenja kvalifikovanog učešća u CKDD-u ispod 20%, 30% ili 50% učešća u ukupnom kapitalu CKDD-a, o tome obavijesti Komisiju i u obavještenju navede visinu učešća koje planira da otuđi.

12.5. Svaki akcionar CKDD-a ima pravo uvida u Knjigu akcija CKDD-a.

Član 13

13.1. Akcionari CKDD-a na osnovu akcija imaju pravo upravljanja, pravo preče kupovine akcija CKDD-a kod narednih emisija akcija i zamjenjivih obveznica, uz ograničenja utvrđena zakonom, pravo na dividendu kada je donijeta odluka o podjeli dobiti akcionarima, pravo na dio likvidacione (stečajne) mase CKDD-a, da dobiju besplatno akcije za slučaj povećanja osnovnog kapitala iz sredstava CKDD, uz ograničenja utvrđena zakonom, da raspoložu svojim akcijama u skladu sa zakonom i druga prava koja proizilaze iz zakona, podzakonskih akata, Ugovora o osnivanju, statuta i drugih akata CKDD-a.

13.2 Akcionari CKDD-a na osnovu akcija ostvaruju pravo na informisanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje privrednih društava u Crnoj Gori.

VIII ORGANI , ADMINISTRACIJA, REVIZOR

Član 14

14.1. Skupština akcionara je najviši organ CKDD-a, koju čine akcionari ili njihovi predstavnici.

14.2. U skladu sa Zakonom o tržištu kapitala, upravljanje CKDD organizuje se kao jednodomno.

14.3. Odbor direktora je organ upravljanja i rukovođenja CKDD-a.

14.4. CKDD ima izvršnog direktora i sekretara koji se staraju o izvršavanju odluka Odbora direktora.

SKUPŠTINA AKCIONARA

Član 15

15.1. Isključivo pravo Skupštine akcionara je da:

- 1) donosi i vrši izmjene i dopune Statuta CKDD-a;
- 2) bira i razrješava članove Odbora direktora;
- 3) imenuje i razrješava revizora i likvidatora CKDD-a;
- 4) odlučuje o politici naknada, kao i o visini naknada članovima odbora direktora, na svakoj redovnoj godišnjoj sjednici.
- 5) usvaja godišnje finansijske iskaze i izvještaj o poslovanju CKDD-a;
- 6) donosi odluku o raspodjeli dobiti i pokriću gubitaka;
- 7) donosi odluku o povećanju ili smanjenju kapitala CKDD-a;
- 8) donosi odluke o raspolaganju imovinom čija vrijednost prelazi 20% knjigovodstvene vrijednosti CKDD-a;
- 9) donosi odluke o emisiji obveznica, odnosno zamjenjivih obveznica ili drugih zamjenjivih hartija od vrijednosti;
- 10) na zahtjev Odbora direktora razmatra pitanja iz njegove nadležnosti koja se odnose na CKDD;
- 11) donosi poslovnik o radu;
- 12) odlučuje i o drugim pitanjima koja su u nadležnosti Skupštine akcionara, u skladu sa Zakonom.

15.2. Svi akcionari CKDD-a, nezavisno od broja akcija koje posjeduju, imaju pravo da prisustvuju Skupštini akcionara CKDD-a. Izvršni direktor i sekretar CKDD-a obavezno prisustvuju sjednicama Skupštine akcionara, sem ako nisu u mogućnosti zbog okolnosti koje su van njihove kontrole. Skupštini akcionara, po pravilu, prisustvuju i članovi Odbora direktora.

15.3. Na sva pitanja vezana za postupak, način i uslove utrdivanja politike naknada u odboru direktora CKDD primjenjuju se odredbe zakona kojima se reguliše organizacija i poslovanje privrednih društava. Usvojena politika naknada objavljuje se na internet stranici društva.

Član 16

16.1. Pravo sazivanja Skupštine akcionara ima Odbor direktora i/ili akcionari čije akcije predstavljaju najmanje 5% akcionarskog kapitala, u skladu sa zakonom.

16.2. Akcionari iz tačke 16.1. ovog člana upućuju Odboru direktora zahtjev za sazivanje Skupštine akcionara, dnevni red skupštine i predloge odluka koje na skupštini treba da se donesu.

- 16.3.** Odbor direktora dužan je da sazove Skupštinu akcionara u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za sazivanje Skupštine akcionara na teret sredstava društva.
- 16.4.** Po nalogu Odbora direktora sekretar društva organizuje Skupštinu akcionara.
- 16.5.** Redovna godišnja Skupština akcionara održava se u roku od šest mjeseci od dana završetka svake poslovne godine. Vandredna Skupština akcionara CKDD saziva se i održava na način i u skladu sa uslovima i rokovima propisanim zakonom.
- 16.6.** Obavještenje o sazivu Skupštine akcionara dostavlja se najkasnije 30 dana prije njenog održavanja. Obavještenje se dostavlja putem pošte.
- 16.7.** Obavještenje sadrži: mjesto, datum i vrijeme održavanja Skupštine akcionara, predlog dnevnog reda Skupštine akcionara sa naznakom tačaka dnevnog reda kojima se predlaže da skupština donese odluku i navođenjem ukupnog broja akcija koja o toj odluci glasa i većine koja je potrebna za donošenje te odluke, sa obavještenjem gdje akcionari mogu izvršiti uvid u materijale i predloge odluka koje će se razmatrati na skupštini akcionara, adresu internet stranice društva na kojoj će biti dostupno obavještenje iz tačke 16.6. ovog člana kao i uputstvo o pravima i načinu ostvarivanja prava akcionara da učestvuju i glasaju na skupštini.
- 16.8.** Društvo je dužno da na zahtjev akcionara dostavi obavještenje o sazivanju skupštine i materijale koji će se razmatrati na skupštini sa predlozima odluka elektronskom poštom na adresu koju odredi akcionar.
- 16.9.** CKDD je dužno da na svojoj internet stranici objavi obavještenje o sazivanju skupštine akcionara, na dan objavljivanja odnosno slanja obavještenja o održavanju skupštine, kao i način glasanja preko punomoćnika elektronskim putem sa obrascem punomoćja i glasačkog listića.

Član 17

- 17.1.** Skupština akcionara ne može odlučivati o pitanjima koja nijesu na dnevnom redu, osim ukoliko svi akcionari sa pravom glasa prisustvuju Skupštini akcionara i jednoglasno prihvate izmjenu dnevnog reda.
- 17.2.** U slučaju izmjene dnevnog reda, akcionari se obavještavaju, najkasnije 10 dana prije održavanja Skupštine akcionara, na isti način na koji se obavještavaju o održavanju Skupštine akcionara.
- 17.3.** Akcionari koji posjeduju najmanje 5% akcionarskog kapitala imaju pravo da zahtijevaju od Odbora direktora proširenje dnevnog reda Skupštine akcionara, najkasnije 15 dana prije održavanja Skupštine akcionara. Akcionari koji posjeduju najmanje 5% akcionarskog kapitala imaju pravo da zahtijevaju od Odbora direktora da pod ranije uvrštenu tačku dnevnog reda uvrsti i njihov predlog odluke. Uz zahtjev za proširenje dnevnog reda Skupštine akcionara, akcionari dostavljaju i predloge odluka uz predložene tačke dnevnog reda, a Odbor direktora je dužan da proširi dnevni red Skupštine akcionara. CKDD je dužno da bez odlaganja objavi na svojoj internet stranici predlog proširenog dnevnog reda, sa predloženim odlukama.
- 17.4.** Ukoliko se Skupština akcionara ne održi, ponovna Skupština akcionara se održava po istom dnevnom redu koji je bio predviđen za Skupštinu akcionara koja nije održana.
- 17.5.** Akcionari koji imaju pravo učešća u radu Skupštine akcionarskog društva određuju se na osnovu spiska akcionara iz CKDD, na dva radna dana prije održavanja sjednice. Akcionari koji su na spisku akcionara iz CKDD na dan pribavljanja spiska akcionara mogu učestvovati na Skupštini akcionara i ostvarivati prava akcionara. Prisutni akcionari ili njihovi punomoćnici na Skupštini akcionara potpisuju listu prisutnih, koja sadrži i broj glasova svakog akcionara ili punomoćnika.
- 17.6.** Listu prisutnih potpisuje predsjedavajući Skupštine akcionara i sekretar CKDD-a koji je sekretar sjednice Skupštine akcionara.
- 17.7.** Skupštinom akcionara rukovodi Izvršni direktor, ukoliko drukčije ne odluči većina prisutnih ili zastupanih akcionara.

17.8. Skupštini akcionara obavezno prisustvuje Izvršni direktor i sekretar, osim u slučajevima propisanim zakonom.

17.9. U slučaju spriječenosti sekretara da prisustvuje sjednici Skupštine akcionara, Izvršni direktor imenuje drugo lice za obavljanje tih poslova.

Član 18

18.1. Na sjednici Skupštine akcionara vodi se zapisnik, kojeg potpisuje predsjedavajući Skupštine akcionara, sekretar i najmanje jedan akcionar koga ovlasti Skupština akcionara.

18.2. Zapisnik se sačinjava najkasnije u roku od 8 dana od održavanja Skupštine akcionara, a obavezno sadrži: datum, mjesto i vrijeme održavanja Skupštine akcionara, imena predsjedavajućeg, sekretara Skupštine akcionara, lica koje ovjerava zapisnik, članova radnih tijela Skupštine akcionara ako su bila formirana, kvorum, dnevni red, tok rada po pojedinim tačkama dnevnog reda, rezultat glasanja po pojedinim tačkama dnevnog reda, podatke o načinu glasanja i usvojene odluke i vrijeme završetka.

18.3. Lista prisutnih na Skupštini akcionara i kopije punomoćja i glasački listići akcionara koji su glasali unaprijed pismeno, prilažu se uz zapisnik.

18.4 CKDD je dužno da u roku od 15 dana od dana održavanja skupštine akcionara na svojoj internet stranici objavi tačne rezultate glasanja o pojedinačnim odlukama.

Član 19

19.1. Kvorum Skupštine akcionara čine akcionari koji posjeduju više od polovine ukupnog broja akcija sa pravom glasa, a koji su prisutni ili zastupani putem punomoćnika, ili su glasali putem glasačkih listića.

19.2. Ako se na Skupštini akcionara ne postigne kvorum, nova Skupština akcionara se može održati najkasnije 30 dana od dana sazivanja prethodne, na kojoj kvorum čine akcionari koji posjeduju najmanje 33% od ukupnog broja akcija sa pravom glasa, a koji su prisutni ili zastupani putem punomoćnika ili su glasali putem glasačkih listića.

19.3. Ako se i na ponovljenoj Skupštini akcionara ne postigne potreban kvorum, treća Skupština akcionara se može održati u roku od 30 dana od dana sazivanja ponovljene Skupštine akcionara, kada se ne zahtijeva kvorum, a Skupština akcionara donosi odluke o svim pitanjima koja su na dnevnom redu, nezavisno od broja akcija koje su zastupljne na Skupštini akcionara. Način sazivanja i obavještanja o sazivu Skupštine akcionara, primjenjuje se i na ponovljenu Skupštinu akcionara, s tim što se obavještenje o sazivu objavljuje najkasnije 10 dana prije sazivanja Skupštine akcionara.

Član 20

20.1. Nakon glasanja po svakoj pojedinačnoj odluci, predsjedavajući sjednice obavještava skupštinu o glasanju „za“ ili „protiv“ prisutnih akcionara koji imaju pravo glasa na skupštini, kao i o glasanju akcionara koji su to uradili pisanim putem.

20.2. Glasanje na Skupštini akcionara je javno, osim u slučaju kada najmanje jedna petina prisutnih ili predstavljenih akcionara na Skupštini akcionara zahtijeva tajno glasanje.

20.3. Skupština akcionara odluke donosi većinom glasova prisutnih ili zastupanih akcionara ili putem glasačkih listića. Izuzetno, Skupština akcionara većinom propisanim zakonom za svaki konkretni slučaj odlučuje o restrukturiranju društva, povećanju ili smanjenju kapitala CKDD-a i ograničenju ili ukidanju prioritnog prava akcionara da upišu akcije.

20.4. O dobrovoljnoj likvidaciji CKDD-a, Skupština akcionara odlučuje tročetrvrtinskom većinom glasova.

20.5. Društvo utvrđuje formu i sadržaj glasačkog listića kojim se glasa u odsustvu, koji mora biti dostupan akcionarima u papirnoj i elektronskoj formi. Glasanje putem glasačkih listića je obavezno kada se biraju članovi odbora direktora i ako to zahtijevaju akcionari ili njihovi punomoćnici koji posjeduju najmanje 5% glasačkih prava na skupštini.

20.6. Prilikom utvrđivanja kvoruma, uzimaju se u obzir akcije sa suspendovanim pravom glasa, ali se ne uzimaju u obzir prilikom donošenja odluka.

20.7. Akcionar ima pravo da opunomoći drugo lice da u njegovo ime glasa na Skupštini akcionara ili da obavlja druge pravne radnje.

20.8. Punomoćje se daje u pismenom obliku i mora biti ovjereno u skladu sa zakonom.

20.9. Punomoćja se evidentiraju u registracionoj listi prisutnih ili zastupanih akcionara.

20.10. Punomoćnik ne može biti kontrolni akcionar CKDD i revizor CKDD-a.

20.11. CKDD će prihvatiti punomoćje dato u elektronskoj formi. Punomoćje se može se dostaviti elektronskim putem i mora biti potpisano elektronskim potpisom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski potpis.

Član 21

21.1. U radu Skupštine akcionara može se učestvovati i elektronskim putem, i to:

- 1) prenosom Skupštine akcionara direktno;
- 2) dvosmjernom komunikacijom kojom se omogućava akcionarima da se obrate Skupštini sa druge lokacije i
- 3) glasanjem elektronskim putem, prije ili u toku održavanja sjednice.

21.2. U slučajevima iz tačke 21.1. ovog člana, CKDD može izvršiti identifikaciju akcionara i provjeru sigurnosti elektronske komunikacije neophodne za učešće akcionara u radu Skupštine akcionara elektronskim putem.

21.3. Ako prilikom elektronske komunikacije iz tačke 21.1. ovog člana dođe do smetnji u vezama, predsjedavajući je dužan da prekine sjednicu i nastavi je nakon otklanjanja smetnji.

21.4. U slučaju glasanja elektronskim putem prije ili u toku održavanja sjednice skupštine, licu koje je glasalo poslaće se istog dana elektronska potvrda o prijemu elektronske poruke kojom se vrši glasanje.

Član 22

22.1. CKDD u roku od tri dana od dana završetka Skupštine akcionara, na svojoj internet stranici objavljuje donijete odluke i rezultate glasanja po svim tačkama dnevnog reda.

22.2. Informacije iz tačke 22.1. ovog člana moraju da budu dostupne na internet stranici CKDD najmanje 30 dana od dana njihovog objavljivanja.

22.3. U slučaju da odluke Skupštine akcionara nijesu objavljene u skladu sa tačkom 22.2. ovog člana, CKDD je dužno da svakom akcionaru na njegov zahtjev dostavi informacije iz tačke 22.1. ovog člana, u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva.

ODBOR DIREKTORA

Član 23

23.1. Odbor direktora:

- 1) saziva sjednice Skupštine akcionara, utvrđuje predlog dnevnog reda i predloge odluka za Skupštinu akcionara;
- 2) priprema predlog statuta i njegovih izmjena;

- 3) priprema godišnje finansijske izvještaje i izvještaje o poslovanju;
- 4) razmatra i usvaja periodične finansijske izvještaje i izvještaje Izvršnog direktora o poslovanju društva;
- 5) predlaže način raspodjele dobiti i pokriće eventualnog gubitka;
- 6) utvrđuje iznose dividendi koji u skladu sa zakonom, statutom i odlukom skupštine pripadaju pojedinim klasama akcionara, kao i način i postupak njihove isplate;
- 7) utvrđuje plan poslovanja i poslovnu strategiju CKDD u skladu sa smjernicama Skupštine akcionara;
- 8) donosi odluku o unutrašnjoj organizaciji CKDD-a i akt o sistematizaciji;
- 9) predlaže politiku naknada članovima organa upravljanja;
- 10) imenuje i razrješava izvršnog direktora i sekretara, u skladu sa ovim statutom;
- 11) upravlja društvom i daje smjernice izvršnom direktoru za sprovođenje odluka u vezi sa poslovanjem CKDD-a;
- 12) donosi odluku u vezi sa poslovanjem, upravljanjem i raspolaganjem imovinom CKDD-a, koje nijesu u nadležnosti Skupštine akcionara;
- 13) odlučuje o visini i načinu plaćanja naknada za poslove koje obavlja CKDD;
- 14) donosi pravila, pravilnike, uputstva, odluke i druga opšta akta kojima se uređuje poslovanje CKDD-a, a koja, u skladu sa zakonom i propisima kojima se uređuje tržište kapitala, ne donose drugi organi;
- 15) odlučuje o poslovnoj i međunarodnoj saradnji sa drugim organima i institucijama;
- 16) imenuje i razrješava članove Revizorskog odbora, a po potrebi može obrazovati komisije i druga radna tijela;
- 17) donosi odluku o davanju prokure kojom definiše vrstu prokure, ovlašćenja i ograničenja ovlašćenja prokuriste, opoziv i otkaz prokure;
- 18) donosi odluku o odobravanju svih pravnih radnji u kojima postoji lični interes akcionara koji posjeduju značajno učešće u osnovnom kapitalu CKDD, akcionara koji je kontrolni član društva u skladu sa zakonom, izvršnog direktora, članova odbora direktora, zastupnika, prokurista, revizora ili likvidacionog upravnika i sa njima povezanih lica, u pravnom poslu koji CKDD zaključuje, odnosno pravnoj radnji koju CKDD preuzima, u skladu sa zakonom;
- 19) donosi odluku o odobravanju obavljanja poslova, radnom ili drugom angažovanju, ili sticanju statusa osnivača, akcionara ili člana društva sa ograničenom odgovornošću u slučajevima za koje je zakonom određenom licu propisana zabrana konkurencije;
- 20) donosi odluku kojom se utvrđuje period u kojem su lica utvrđena statutom obavezna da čuvaju poslovnu tajnu društva i nakon prestanka obavljanja poslova, u skladu sa zakonom;
- 21) donosi odluku kojom se ekspertu, imenovanom u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje privrednih društava uskraćuje uvid u pojedine akte i dokumenta CKDD i dostavlja pisano obrazloženje ekspertu u roku od 15 dana od dana donošenja ove odluke odbora direktora CKDD, u skladu sa zakonom;
- 22) donosi odluku kojom se akcionaru uskraćuje odgovor na pojedina pitanja, u skladu sa zakonom;
- 23) donosi odluku o angažovanju procjenitelja, u skladu sa zakonom, radi vršenja obračuna iznos prosječne tržišne cijene koje su akcije CKDD i ostvarivanja prava nesaglasnih akcionara CKDD;
- 24) utvrđuje računovodstvene politike društva i politike upravljanja rizicima;
- 25) imenuje lica zadužena za sprovođenje interne revizije u društvu, na predlog revizorskog odbora;
- 26) vrši nadzor nad poslovanjem CKDD-a;
- 27) izvršava odluke skupštine akcionara;

- 28) može donijeti odluku o imenovanju komisija kao radnih tijela odbora direktora i to za imenovanje, politiku naknada i druge komisije;
- 29) donosi Poslovnik o svom radu, obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i odlukama Skupštine akcionara;

23.2. Odbor direktora ne može delegirati, niti se odreći vršenja sledećih prava i dužnosti:

- 1) upravljanja CKDD-om i davanja smjernica za vođenje poslova;
- 2) utvrđivanja organizacije CKDD-a i donošenja akta o sistematizaciji;
- 3) organizacije poslova računovodstva i finansijske kontrole;
- 4) imenovanja i razrješenja odgovornih lica – članova menadžmenta i supervizije nad tim licima, posebno u pogledu primjene statuta, zakona i drugih propisa.

23.3. Odbor direktora na redovnoj sjednici Skupštine akcionara podnosi izvještaje o:

- 1) računovodstvu i finansijskom stanju CKDD i sa njim povezanih društava;
- 2) usklađenosti poslovanja CKDD sa zakonom i drugim propisima;
- 3) kvalifikovanosti i nezavisnosti revizora CKDD u odnosu na CKDD, ako su finansijski izvještaji društva bili predmet revizije;
- 4) ugovorima zaključenim između CKDD i direktora, kao i sa licima koja su sa njima povezana, u smislu zakona;
- 5) sticanju sopstvenih akcija CKDD;
- 6) rezultatima poslovanja CKDD, kao i ukupnoj finansijskoj poziciji u kojoj se društvo nalazi, sa opisom glavnih rizika kojima je CKDD izložen, uključujući i sve važnije poslovne događaje koji su se pojavili po isteku poslovne godine;
- 7) očekivanom razvoju CKDD u budućnosti.

Član 24

24.1. Odbor direktora ima 5 članova.

24.2. Odbor direktora mora imati najmanje 2 (dva) nezavisna člana. Nezavisnim članom Odbora direktora smatra se lice koje ispunjava uslove za sticanje svojstva nezavisnog člana Odbora direktora koji su propisani zakonom.

24.3. Nezavisnom članu Odbora direktora prestaje mandat prestankom ispunjavanja uslova utvrđenih zakonom.

24.4. Članovi Odbora direktora između sebe biraju predsjednika.

24.5. Mandat članova Odbora direktora traje 4 (četiri) godine. Lice koje je bilo član Odbora direktora može biti ponovo birano. Broj mandata za člana Odbora direktora nije ograničen.

24.6. Članove Odbora direktora bira Skupština akcionara, tako što svaka akcija sa pravom glasa daje broj glasova jednak broju članova Odbora direktora koji se biraju.

24.7. Za članove Odbora direktora biraju se kandidati koji dobiju najveći broj glasova, uz uslov da najmanje dva člana odbora direktora moraju ispunjavati uslove nezavisnosti propisane zakonom.

24.8. Za člana Odbora direktora CKDD-a može biti imenovano lice koje ima odobrenje Komisije i:

- 1) najmanje kvalifikaciju visokog obrazovanja u obimu od najmanje 240 kredita (VII1) CSPK-a;
- 2) lični ugled i odgovarajuće stručne kvalifikacije, profesionalnu sposobnost i iskustvo u obavljanju poslova u finansijskom sektoru.

24.9. Član Odbora direktora ne može biti lice:

- 1) koje je pravosnažnom sudskom odlukom osuđivano za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije člana Odbora direktora;

- 2) poslanik, odbornik, odnosno lice izabrano, imenovano ili zaposleno u organima državne uprave i jedinicama lokalne samouprave, osim ako Crna Gora ima vlasničko učešće u CKDD-u;
- 3) koje je direktor, član Odbora direktora ili zaposleni ili lice sa kvalifikovanim učešćem u organizatoru tržišta koje ima dozvolu za rad izdatu u skladu sa zakonom;
- 4) koje je zaposleni u CKDD-u, direktor, član odbora direktora ili zaposleni u investicionom društvu, ovlaštenoj kreditnoj instituciji, emitentu ili investicionom fondu čije su HOV registrovane u CKDD-u, osim ako ima vlasničko učešće u CKDD-u;
- 5) povezano sa licima iz podtač.1 do 4 ove tačke.
- 6) revizor CKDD ili lice koje je bilo angažovano u vršenju revizije finansijskih izvještaja društva;
- 7) lice kojem je izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti koja čini pretežnu djelatnost društva, za vrijeme dok traje ta zabrana;

24.10. Izvršni direktor ne može biti član Odbora direktora.

24.11. Najmanje jedan član Odbora direktora mora da govori crnogorski jezik.

Član 25

25.1. Članove Odbora direktora bira Skupština akcionara, a pravo predlaganja kandidata za članove Odbora direktora imaju akcionari koji posjeduju najmanje 5% akcionarskog kapitala.

25.2. Glasanje za članove Odbora direktora vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje privrednih društava.

25.3. Odbor direktora radi i odlučuje na sjednicama. Sjednice se održavaju po potrebi. Sjednice saziva predsjednik lično ili na zahtjev člana odbora direktora, u skladu sa zakonom.

25.4. Sjednica Odbora direktora može se održati ako joj prisustvuje više od polovine članova, a odluke se donose ako najmanje polovina prisutnih članova Odbora direktora glasa za njih.

25.5. U slučaju jednakog broja glasova, glas predsjednika Odbora direktora, odnosno predsjedavajućeg je odlučujući.

25.6. Odbor direktora može održati sjednicu i elektronskim putem, telefonski, telegrafski ili korišćenjem drugih tehničkih sredstava ako se takvom načinu odlučivanja ne usprotivi ni jedan član Odbora direktora, a odluka je donijeta ako za nju glasa više od polovine članova Odbora direktora. Ovako donijeta odluka potvrđuje se na prvoj narednoj sjednici Odbora direktora.

25.7. Član Odbora direktora nema pravo glasa kad Odbor direktora odlučuje o pitanju njegove materijalne odgovornosti, ili njegovog rada u CKDD-u.

Član 26

26.1. Članovi Odbora direktora dužni su da prilikom donošenja odluka postupaju savjesno i sa pažnjom dobrog privrednika, i odgovorni su za pričinjenu štetu CKDD-u, u skladu sa zakonom.

26.2. Član Odbora direktora ne odgovara CKDD-u za greške prilikom donošenja uobičajenih poslovnih odluka, ukoliko je poštovao pravila struke, u razumnom uvjerenju da djeluje u najboljem interesu CKDD-a.

26.3. Ako se prava akcionara utvrđena zakonom i ovim statutom, ostvaruju u sudskom postupku, članovi Odbora direktora zajednički će nadoknaditi troškove postupka i štetu koju su pretrpjeli akcionari zbog nepoštovanja njihovih prava.

26.4. Za štetu neće odgovarati član Odbora direktora koji je svoju nesaglasnost sa odlukom po osnovu koje je akcionar pretrpio štetu unio u zapisnik, kao ni član Odbora direktora koji nije prisustvovao sjednici Odbora direktora, a svoj pisani prigovor na odluku je dostavio Odboru direktora, odmah nakon saznanja o donešenoj odluci, a najkasnije u roku od osam dana od dana saznanja za njeno donošenje. U svakom drugom slučaju ako se utvrdi da je

član Odbora direktora učestvovao u donošenju nezakonite odluke namjerno ili sa grubom nepažnjom, odgovoran je za svu pričinjenu štetu, u skladu sa zakonom.

26.5. Članovi Odbora direktora za svoj rad odgovaraju Skupštini akcionara.

26.6. Član Odbora direktora može prije isteka mandata podnijeti ostavku, o čemu pismeno obavještava Odbor direktora najmanje 15 dana unaprijed. Ostavka člana odbora direktora proizvodi pravno dejstvo danom imenovanja novog člana odbora direktora.

26.7. Skupština akcionara će razriješiti člana Odbora u slučajevima: ako zloupotrebom službenog položaja počini prevaru u odnosu na CKDD i time pričini znatnu materijalnu štetu CKDD-u ili ako ovlašćenja i imovinu CKDD-a koristi suprotno interesima CKDD-a i/ili za sticanje lične dobiti, ako nesavjesnim radom pričini štetu CKDD-u i izazove konflikt interesa između njega i CKDD-a i time izazove poremećaj u radu i poslovanju CKDD-a, ako sa CKDD zaključi ugovor suprotno zakonu ili bude pravosnažno osuđen za krivična djela iz domena korupcije, kao i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

26.8 Skupština akcionara može razriješiti člana Odbora u bilo koje vrijeme, bez navođenja posebnog razloga za razrješenje. U tom slučaju, ako se odlukom o razrješenju prekida mandat članu Odbora bez posebnog razloga za razrješenje utvrđenog tačkom 26.7. ovog člana, član Odbora stiče pravo na isplatu otpremnine ako je ista sadržana u Politici naknada koju usvaja Skupština akcionara u skladu sa zakonom i/ili u skladu sa ugovorom člana Odbora direktora zaključenim sa CKDD.

26.9. Članovi Odbora direktora imaju pravo na naknadu za rad, čiju visinu utvrđuje Skupština akcionara. Članovi Odbora direktora mogu ostvariti pravo na naknadu za rad i kroz udio u dobiti društva. Naknade članova Odbora direktora posebno se iskazuju u okviru godišnjih finansijskih izvještaja CKDD-a.

26.10. Član Odbora direktora nema pravo na naknadu za putne i troškove smještaja za vrijeme održavanja sjednica Odbora direktora, ukoliko pravo na naknadu ovih troškova nije propisano u Politici naknada donijetoj u skladu sa zakonom i/ili ugovorom člana Odbora direktora zaključenim sa CKDD.

26.11. Način rada Odbora direktora bliže se uređuje Poslovníkom o radu.

IZVRŠNI DIREKTOR

Član 27

27.1. Izvršnog direktora imenuje i razrješava Odbor direktora

27.2. Izvršni direktor je odgovoran za poslovodstvo CKDD-a, u skladu sa zakonom i ovim statutom.

27.3. Mandat Izvršnog direktora CKDD-a traje četiri godine i može biti ponovo biran. Izvršni direktor mora da bude zaposlen u CKDD-u sa punim radnim vremenom.

27.4. Na imenovanje Izvršnog direktora CKDD-a shodno se primjenjuju odredbe iz člana 24. tačka 24.8. i 24.9. ovog statuta.

27.5. Izvršni direktor mora imati najmanje 3 godine radnog iskustva u finansijskom sektoru.

27.6. Prava, obaveze i odgovornosti Izvršnog direktora utvrđuju se posebnim ugovorom o radu koji predsjednik Odbor direktora zaključuje sa Izvršnim direktorom, kojim se utvrđuju i uslovi za prestanak funkcije prije isteka roka utvrđenog ugovorom.

27.7. Zaradu i druge naknade za rad Izvršnog direktora određuje Odbor direktora, u skladu sa politikom naknada.

27.8. Izvršni direktor izvršava naloge Odbora direktora i sprovodi odluke o:

- 1) poslovanju, predstavljanju i zastupanju CKDD-a;
- 2) upravljanju imovinom CKDD-a;
- 3) zaključivanju ugovora;
- 4) otvaranju računa u bankama;

- 5) zapošljavanju lica u CKDD-u i pravima i obavezama zaposlenih u vezi sa radom;
- 6) izdavanju naloga i uputstava koji su obavezni za sve zaposlene u CKDD-u;
- 7) investicionim planovima, pojedinačnim investicijama i izvršavanju drugih obaveza koje su neohodne za dobrobit CKDD-a, u okviru ograničenja ovlašćenja izvršnog direktora utvrđenih Ugovorom i ovim statutom.

27.9. Podnosi tromjesečne izvještaje o tekućem poslovanju društva i druge izvještaje.

27.10. Izvršni direktor zaključuje pravne poslove i preuzima sve akte raspolaganja čija pojedinačna vrijednost ne prelazi 5.000,00 EUR uz supotpis predsjednika Odbora direktora, a pravne poslove i pravne radnje čija pojedinačna vrijednost prelazi 5.000 EUR uz posebnu prethodnu saglasnost Odbora direktora CKDD.

27.11. Ukoliko vrijednost pojedinačnog akta raspolaganja, odnosno pravnog posla nije jednosmisleno određena, za slučaj sumnje uzima se razumna procjena koju bi prosječni čovjek sa uobičajenom pažnjom mogao dobronamjerno ustanoviti.

27.12. Izvršni direktor je dužan da poštuje pravila potpisivanja. Potpisivanje u CKDD je kolektivno. Pravila potpisivanja propisuje Odbor direktora.

27.13. Izuzetno od tačke 27.10. ovog člana, Izvršni direktor samostalno daje naloge za prenos sredstava sa posebnog računa za preuzimanje CKDD-a kod ovlašćenih nosilaca platnog prometa, koji su otvoreni za deponovanje novčanih sredstava u postupku preuzimanja na račun vlasnika finansijskih instrumenata koji su prihvatili javnu ponudu za preuzimanje.

27.14. Izvršni direktor ne može izdavati punomoćja za zastupanje niti zastupati društvo u sporu u kojem je suprotna strana.

Član 28

28.1. Odbor direktora će razriješiti Izvršnog direktora prije isteka mandata:

- 1) ako mu Komisija oduzme odobrenje;
- 2) na lični zahtjev;
- 3) kada ispuni uslove za penziju;
- 4) kao i u drugim slučajevima utvrđenim ugovorom o radu.

SEKRETAR

Član 29

29.1. Sekretara CKDD-a imenuje i razrješava Odbor direktora.

29.2. Mandat sekretara traje četiri godine i može biti ponovo biran. Za sekretara može biti imenovano lice koje ima VSS i tri godine radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima.

29.3. Sekretar CKDD:

- 1) priprema sjednice skupštine i vodi zapisnike;
- 2) priprema materijal za sjednice odbora direktora i vodi zapisnik;
- 3) čuva dokumentaciju, zapisnike i odluke sa sjednica iz tač. 1 i 2 ovog stava;
- 4) daje na uvid akte i dokumenta akcionarima društva i vodi neposrednu komunikaciju sa akcionarima u ime društva.

29.4. Sekretar obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, a prava, obaveze i odgovornosti sekretara bliže se utvrđuju ugovorom o radu koji sa njim zaključuje Odbor direktora.

29.5. U odsustvu sekretara njegove poslove obavlja Izvršni direktor.

REVIZORSKI ODBOR

Član 30

- 30.1.** Revizorski odbor CKDD-a je kolektivno tijelo koje ima tri člana, a kojim rukovodi predsjednik. U slučaju odsustva predsjednika, radom Revizorskog odbora rukovodi član koga odredi predsjednik.
- 30.2.** Nakon imenovanja, Odbor direktora bira članove Revizorskog odbora i utvrđuje im naknadu.
- 30.3.** Mandat člana Revizorskog odbora traje četiri godine i može biti ponovo biran.
- 30.4.** Najmanje jedan član Revizorskog odbora mora imati znanje iz oblasti računovodstva i revizije i ne smije biti zaposleni, akcionar ili član organa upravljanja CKDD-a.
- 30.5.** Član Revizorskog odbora može prije isteka mandata podnijeti ostavku, o čemu pismeno obavještava Odbor direktora najmanje 15 dana unaprijed.
- 30.6.** Način rada Revizorskog odbora bliže se uređuje Poslovníkom o radu, na koji saglasnost daje Odbor direktora.

Član 31

- 31.1.** Revizorski odbor:
- 1) prati postupak finansijskog izvještavanja;
  - 2) prati efektivnost interne kontrole i interne revizije;
  - 3) prati zakonom propisanu reviziju godišnjih i konsolidovanih finansijskih iskaza;
  - 4) prati nezavisnost angažovanih ovlašćenih revizora ili društava za reviziju, koji obavljaju reviziju, kao i ugovore o korišćenju dodatnih usluga u skladu sa članom 20 Zakona o reviziji;
  - 5) daje preporuke Skupštini akcionara, odnosno osnivačima o izboru društva za reviziju ili ovlašćenog revizora;
  - 6) razmatra planove i godišnje izvještaje unutrašnje kontrole, kao i druga pitanja koja se odnose na finansijsko izvještavanje i reviziju.

REVIZOR

Član 32

- 32.1.** Reviziju finansijskog izvještaja CKDD-a po isteku finansijske godine, vrši ovlašćeni nezavisni revizor.
- 32.2.** Revizija iz tačke 32.1. ovog člana vrši se prije održavanja redovne Skupštine akcionara. Akcionari koji posjeduju najmanje 5% akcionarskog kapitala imaju pravo predlaganja kandidata za revizora CKDD-a.
- 32.3.** Revizora bira Skupština akcionara na period od 1 godine. Reviziju može obavljati nezavisni revizor u skladu sa pozitivnim propisima i koje zapošljava lica sa odgovarajućom licencom za obavljanje tih poslova.
- 32.4.** Revizor je dužan da izvrši reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja u skladu sa međunarodnim standardima i da izvještaj o reviziji podnese Skupštini akcionara.
- 32.5.** Revizor ima pravo uvida u sve poslovne knjige CKDD-a u ugovoreno vrijeme i ima pravo da traži od članova Odbora direktora, izvršnog direktora i drugih zaposlenih u društvu, objašnjenja i podatke koji su neophodni za sačinjavanje revizorskog izvještaja.
- 32.6.** Revizor je nezavisan u svom radu.

- 32.7.** CKDD ne smije ograničavati ovlaštenja revizora, niti na bilo koji način uticati na njegov rad.
- 32.8.** Na osnovu odluke Skupštine akcionara, Izvršni direktor sa revizorom zaključuje ugovor, koji se može raskinuti u skladu sa zakonom.
- 32.9.** Revizor ima pravo da prisustvuje godišnjoj Skupštini akcionara i da daje objašnjenja i odgovore na postavljena pitanja u vezi sa ocjenama i mišljenjem u podnesenom izvještaju, i da bude pozvan kao i akcionar.
- 32.10.** Na godišnjoj Skupštini čita se izvod iz revizorskog izvještaja koji je dostupan na uvid svim akcionarima na toj skupštini.

IX POSLOVNE KNJIGE, FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI, DOBIT I GUBITAK

Član 33

- 33.1.** Poslovna godina je jednaka kalendarskoj godini.
- 33.2.** CKDD je dužno da vodi ili osigura vođenje svih poslovnih knjiga u skladu sa zakonom.
- 33.3.** Dobit CKDD-a utvrđuje se godišnjim obračunom.
- 33.4.** Nakon isteka svake poslovne godine CKDD je dužno u zakonom određenom roku da sastavi godišnje finansijske izvještaje i da ih dostavi na reviziju.
- 33.5.** Nakon obavljenih radnji i postupaka iz tačke 33.4. ovog člana, Odbor direktora je dužan da sazove redovnu sjednicu Skupštine akcionara, koja se mora održati u rokovima određenim zakonom.
- 33.6.** Sredstva za rad CKDD-a obezbjeđuju se iz naknada za pružanje usluga u skladu sa Cjenovnikom CKDD-a, kao i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.
- 33.7.** Dobit se raspoređuje u skladu sa odlukom Skupštine akcionara i prema potrebama CKDD-a.
- 33.8.** Ako prihodi CKDD-a po godišnjem obračunu nisu dovoljni da pokriju rashode i druge zakonske obaveze, iskazuje se gubitak u poslovanju. Gubitak se pokriva na teret sredstava koja se za to mogu koristiti po zakonu.
- 33.9.** CKDD može formirati fondove i rezerve iz dobiti za namjene koje se utvrđuju odlukom Skupštine akcionara.

X ZAPOSLENI

Član 34

- 34.1.** Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u CKDD-u utvrđuju se u skladu sa opštim propisima o radu, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.
- 34.2.** Zaposleni u CKDD-u ne smiju biti zaposleni kao Izvršni direktor, članovi odbora direktora ili zaposleni kod organizatora tržišta ili u investicionim društvima, kod članova CKDD-a ili akcionarskih društava za čije se finansijske instrumente vrši kliring i saldiranje kod CKDD-a, odnosno za koje CKDD vodi registar finansijskih instrumenata.
- 34.3.** O prijemu, rasporedu i pravima zaposlenih u CKDD-u odlučuje Izvršni direktor, u skladu sa opštim propisima o radu, ovim statutom i opštim aktima CKDD-a.

XI POSLOVNA TAJNA

Član 35

35.1. Poslovnu tajnu predstavljaju svi podaci koji nijesu predviđeni za javno objavljivanje na osnovu zakona i podzakonskih akata Komisije. Poslovna tajna je podatak, odnosno skup podataka koji nije u cjelosti ili djelimično opštepoznat ili dostupan licima iz krugova koji redovno rade sa tom vrstom podataka, koji imaju ekonomsku vrijednost zato što nijesu opštepoznati i na koje se primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite tajnosti na osnovu kojih CKDD koje ih zakonito posjeduje obezbjeđuje njihovu tajnost, kao i podatak koji je zakonom i drugim propisom određen kao poslovna tajna.

35.2. Članovi Odbora direktora, Izvršni direktor, zaposleni i druga lica koja posjeduju podatke i isprave, koji predstavljaju poslovnu tajnu i/ili povjerljive informacije CKDD-a, ne smiju ih koristiti u lične svrhe niti ih saopštavati trećim licima, osim na zahtjev nadležnog organa. Saopštavanje podataka ne smatra se povredom poslovne tajne, ako je saopštavanje podataka: 1) obaveza utvrđena zakonom ili odlukom nadležnog državnog organa; 2) neophodno radi zaštite interesa društva; 3) učinjeno u cilju obavještanja javnosti o izvršenju djela kažnjivog zakonom.

35.3. Lica iz tačke 35.2. ovog člana, su dužna da čuvaju poslovnu tajnu i da finansijske i druge relevantne informacije i podatke koji su im dostupni zbog prirode posla kojim se bave, tretiraju kao povjerljive.

35.4. Lica iz tačke 35.2. ovog člana dužna su da poslovnu tajnu čuvaju i nakon prestanka obavljanja poslova, u periodu od dvije godine od dana prestanka, s tim da se odlukom Odbora direktora društva ili ugovorom zaključenim sa ovim licima ovaj period može produžiti, ali najviše na pet godina.

XII OBJAVLJIVANJE AKATA

Član 36

36.1. Statut CKDD-a objavljuje se na internet stranici CKDD-a nakon dobijanja saglasnosti Komisije i registracije u Centralnom Registru Privrednih Subjekata, a stupa na snagu osmog dana od dana njegovog objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

36.2. Ostala opšta akta CKDD-a koja donose Skupština akcionara i Odbor direktora, a na koje saglasnost daje Komisija, objavljuju se na internet stranici CKDD-a, odmah nakon dobijanja saglasnosti, a stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja.

XIII OBAVJEŠTAVANJE AKCIONARA

Član 37

37.1. CKDD je u obavezi da svoje akcionare obavještava o poslovanju CKDD-a i o radu njenih organa, a naročito o realizaciji poslovne politike, bilansu, raspodjeli dobiti i statusnim promjenama.

37.2. Obavještanje se vrši podnošenjem izvještaja o poslovanju CKDD-a, podnošenjem izvještaja o radu organa CKDD-a, objavljivanjem na adekvatan način godišnjih obračuna i dostavljanjem odgovarajućih obavještenja akcionarima CKDD-a o podacima značajnim za poslovanje CKDD-a.

37.3. Akcionari imaju pravo da pogledaju poslovne knjige i dokumenta CKDD-a i da Odboru direktora i izvršnom direktoru postavljaju pitanja o poslovanju CKDD-a. Obrazložena pitanja se dostavljaju u pisanoj formi, a Odbor direktora i/ili Izvršni direktor dužni su da pisano odgovore u roku od 15 dana od dana prijema pitanja.

37.4. CKDD u svom sjedištu čuva sljedeću dokumentaciju:

- 1) ugovor, odnosno odluku o osnivanju;
- 2) statut društva;
- 3) finansijske iskaze, izvještaje o poslovanju društva i izvještaje revizora društva;
- 4) knjigu zapisnika koja sadrži:
  - a) zapisnike sa svih sjednica odbora direktora, ili tijela koja je formirao odbor direktora,;
  - b) zapisnike sa svih skupština akcionara.
- 5) računovodstvenu dokumentaciju, koja se vodi u skladu sa zakonom;
- 6) o uspostavljanju tereta na imovini CKDD; .

37.5. CKDD u svom sjedištu vodi evidenciju o:

- 1) akcijama, udjelima koje društvo posjeduje u drugim privrednim društvima;
- 2) članovima odbora direktora;
- 3) akcijama CKDD koje posjeduju članovi organa upravljanja;
- 4) ugovorima koje su sa CKDD zaključili članovi organa upravljanja, odnosno ugovora u kojima oni imaju interes.

37.6. Pravo uvida u dokumentaciju iz tačke 37.4. podtač. 1 do 4 ovog člana i tačke 37.5. podtač. 1,2 i 3 ovog člana ima svaki akcionar CKDD za period za koji je bio akcionar u CKDD, na lični zahtjev, a pravo ostvaruje na osnovu odluke izvršnog direktora CKDD najkasnije u roku od sedam dana od dana podnošenja zahtjeva.

37.7. Pravo uvida u skladu sa članom u dokumentaciju i evidencije iz tačke 37.4. podtač. 5 i 6 i tačke 37.5 podtačka 4 ovog člana, imaju akcionari CKDD koji posjeduju najmanje 5% akcija.

XIV PRESTANAK RADA CKDD-a I STATUSNE PROMJENE

Član 38

38.1. CKDD može prestati sa radom odlukom Skupštine akcionara ili u skladu sa zakonom.

38.2. Odluke o statusnim promjenama (podjeli, spajanju ili pripajanju) donosi Skupština akcionara u skladu sa zakonom.

XV ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Član 39

39.1. Zaštita životne sredine i poštovanje njenih osnovnih principa, sprovodi se zaštitom radnika na njihovim radnim mjestima i svakodnevnom brigom o sprovođenju mjera zaštite na radu i zaštite i unapređenja čovjekove sredine.

39.2. Odbor direktora CKDD-a donosi Pravilnik o zaštiti životne sredine, u skladu sa zakonom.

XVI IZMJENE I DOPUNE STATUTA

Član 40

40.1. Statut se mijenja na način i po postupku utvrđenim zakonom za njegovo donošenje.

40.2. Inicijativu za izmjenu odnosno dopunu statuta mogu podnijeti akcionari sa najmanje 5% kapitala, Odbor direktora i Izvršni direktor.

40.3. O pokrenutoj inicijativi za izmjenu, odnosno dopunu statuta izjašnjava se Odbor direktora.

40.4. Predlog izmjena, odnosno dopuna statuta utvrđuje Odbor direktora.

40.5. Nakon što Skupština akcionara usvoji statut, odnosno njegove izmjene i/ili dopune, usvojeni tekst se dostavlja Komisiji na saglasnost.

XVII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41

41.1. Unutrašnji akti CKDD-a će se uskladiti sa ovim statutom, u roku od 6 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

41.2. Stupanjem na snagu ovog statuta prestaje da važi Statut CKDD-a (Sl.list CG", br.51/18, 66/20 i 94/20).

Član 42

42.1. Ovaj statut stupa na snagu osmog dana od dana njegovog objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE

Igor Vojinović, s.r.